

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Основи агрометеорології»

Компонента освітньої програми – обов'язкова (4 кредити)

Освітньо-професійна програма	Гідрометеорологія
Спеціальність	103 Науки про Землю
Галузь знань	10 Природничі науки
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Мова навчання	українська
Профайл викладача	Пасічник Микола Дмитрович, кандидат географічних наук, доцент кафедри географії України та регіоналістики https://moodle.chnu.edu.ua/user/profile.php?id=363
Контактний тел.	+380500569408
E-mail:	m.pasichnyk@chnu.edu.ua
Сторінка курсу в Moodle	https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2501
Консультації	Онлайн-консультації: що п'ятниці на 12.30 за посиланням - https://meet.google.com/tth-sfer-xva?hs=122&authuser=2 Очні консультації: за попередньою домовленістю.

АНОТАЦІЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основним завданням курсу «Основи агрометеорології» навчальних навиків використовувати ресурси клімату і погоди для підвищення продуктивності сільського господарства, боротись з несприятливими метеорологічними явищами. Для цього потрібні знання фізичних явищ і процесів, що відбуваються в приземному шарі атмосфери та їх впливу на об'єкти і процеси сільськогосподарського виробництва.

Мета навчальної дисципліни: сформувати у студентів теоретичні уявлення про метеорологічні умови та їхню взаємодію з об'єктами сільськогосподарського виробництва, проаналізувати основні фактори впливу які визначають стан і продуктивність сільськогосподарських об'єктів.

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ ОСВІТНЬОЇ КОМПОНЕНТИ

МОДУЛЬ 1. АГРОМЕТЕОРОЛОГІЯ: ОСНОВИ ТА ЗНАЧЕННЯ ДЛЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА	
Тема 1	Предмет та завдання агрометеорології. Зв'язок агрометеорології з суміжними дисциплінами. Історія розвитку агрометеорології.
Тема 2	Земна атмосфера як середовище розвитку сільського господарства.
Тема 2	Сонячна радіація. Радіаційний та тепловий баланс у рослинному покриві.
Тема 4	Температурний режим ґрунтів. Температурний режим повітря. Значення температури повітря для сільськогосподарського виробництва.
МОДУЛЬ 2. ВПЛИВ ВОЛОГИ ТА КЛІМАТИЧНИХ ФАКТОРІВ НА СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО	
Тема 5	Вологість повітря. Вологість повітря у рослинному покриві. Випаровування води

	та конденсація водяної пари
Тема 6	Атмосферні опади їх види та типи. Роль опадів у формуванні запасів вологи у ґрунті. Ґрунтова волога та її види. Сніговий покрив та його агрометеорологічне значення
Тема 7	Сезонний режим вологості ґрунту. Динаміка вологості ґрунту й забезпечення вологою сільськогосподарських культур. Агротехнічні методи регулювання вологості ґрунту.
Тема 8	Сільськогосподарська оцінка клімату. Небезпечні явища погоди.

ФОРМИ, МЕТОДИ ТА ОСВІТНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ

Форми навчання

У межах дисципліни «Основи агрометеорології» застосовуються такі основні форми навчання: лекційні заняття, лабораторні роботи та самостійна робота студентів. Лекції забезпечують фундаментальні знання про взаємодію атмосферних процесів із об'єктами сільського господарства, лабораторні заняття сприяють формуванню практичних навичок спостереження та аналізу метеорологічних явищ, а самостійна робота дозволяє студентам глибше опрацювати матеріал, розвивати аналітичне мислення та здатність до самостійного дослідження.

Методи навчання

Методи навчання включають лекції-бесіди, пояснення, демонстрації, аналіз ситуацій, написання есе та наукових доповідей. Лабораторні заняття орієнтовані на практичне застосування знань: вимірювання температури, вологості, оцінка опадів, аналіз агрометеорологічних умов. Проблемне навчання стимулює студентів до пошуку рішень щодо адаптації сільського господарства до змін клімату та несприятливих погодних умов.

Освітні технології

У навчальному процесі використовуються сучасні освітні технології, зокрема інформаційно-комунікаційні (платформа Moodle, презентації, онлайн-консультації), цифрові ресурси метеорологічних служб, інтерактивні карти та моделі. Застосування цих технологій сприяє формуванню у студентів навичок роботи з реальними даними, розвитку екологічної свідомості та здатності до прогнозування агрометеорологічних ситуацій.

ФОРМИ Й МЕТОДИ КОНТРОЛЮ ТА ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль: Семестровий контроль з дисципліни «Основи агрометеорології» проводиться у формі усного іспиту відповідно до навчального плану та графіка навчального процесу. Іспит охоплює весь обсяг навчального матеріалу, визначений робочою програмою. Якщо студент набрав 50 і більше балів за результатами модульних контролів, іспит може бути виставлений автоматично. У разі бажання покращити оцінку, студент має право скласти іспит за всією програмою дисципліни. Підсумкова оцінка враховує не лише накопичені бали, а й якість відповіді: повноту розкриття питань, логіку викладення, аналітичність мислення, культуру мови та здатність формулювати висновки.

Модульний контроль є складовою модульно-рейтингового підходу до оцінювання. Протягом семестру проводяться дві модульні контрольні роботи, які включають тестові завдання і виконуються в межах годин, передбачених на лабораторних заняттях. До участі в модульному контролі допускаються студенти, які мають поточні бали за лабораторних та самостійні роботи. Максимальна кількість балів за кожну модульну роботу 10. У разі пропуску з поважних причин, студент має право на повторне проходження контролю. Перескладання незадовільних оцінок дозволяється протягом двох тижнів після атестаційного періоду, але позитивні оцінки не підлягають підвищенню.

Зарахування результатів неформальної освіти регламентовано наступними документами:

- [«Положенням про взаємодію формальної та неформальної освіти, визнання результатів навчання \(здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти у системі формальної освіти\) \(зі змінами\)»](#)

- [«Порядком визнання у Чернівецькому національному університеті імені Юрія Федьковича результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти»](#)

Додатково можливо отримати 6 балів.

Підсумковий контроль – *іспит*.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Оцінювання програмних результатів навчання здобувачів освіти здійснюється за шкалою європейської кредитно-трансферної системи (ECTS).

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка: національна та ECTS	Критерії оцінювання
90-100	Відмінно А	Студент дає абсолютно правильні відповіді на теоретичні питання з викладенням оригінальних висновків, отриманих на основі програмного, додаткового матеріалу та нормативних документів. При виконанні практичного завдання студент застосовує системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
80-89	Добре В	Студент повністю розкрив теоретичні питання на основі програмного та додаткового матеріалу. При виконанні практичних завдань студент застосовує узагальнені знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою.
70-79	Добре С	Студент розкрив теоретичні питання, програмний матеріал викладено у відповідності до вимог. Практичні завдання виконані в цілому правильно, але мають місце окремі неточності.
60-69	Задовільно D	Студент розкрив теоретичні питання, проте при викладенні програмного матеріалу допущені окремі помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається помилок, за рахунок недостатнього розуміння матеріалу.
50-59	Задовільно E	Студент неповністю розкрив теоретичні питання, відповідь містить суттєві помилки. При виконанні практичних завдань студент припускається значних помилок, а виконання завдань викликає значні труднощі.
35-49	Незадовільно FX (з можливістю повторного складання)	Студент не розкрив теоретичні питання і не може виконати практичні завдання. Як правило такий студент виявляє здатність до викладення думки лише на елементарному рівні.
0-34	Незадовільно F (з обов'язковим самостійним повторним опрацюванням освітнього компонента до перескладання)	Студент не виконав навчальну програму або якийсь елемент її складової, має фрагментарні знання, які не дозволяють розкрити теоретичні питання і виконати практичні завдання. Такий студент не може викласти свою думку навіть на елементарному рівні.

ПОЛІТИКА ЩОДО АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ

Дотримання політики щодо академічної доброчесності учасниками освітнього процесу при вивченні навчальної дисципліни регламентовано такими документами:

✓ [«Етичний кодекс Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича»](#)
[«Положенням про виявлення та запобігання академічного плагіату у Чернівецькому національному університету імені Юрія Федьковича»](#)

Рекомендована література

Основна

1. Щербань І.М. Основи агрометеорології; Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ : Київський університет, 2011. 223 с.
2. Польовий А.М. Основи агрометеорології : підручник для студ. ВНЗ / А. М. Польовий, Л. Ю. Божко, О. В. Вольвач; Одеський держ. екологічний ун-т. Одеса : ТЕС, 2012. 251 с.
3. Міщенко З.А. Агрокліматологія. Київ : КНТ, 2009. 512 с.
4. Кнорр Н.В. Основи метеорології та кліматології. Херсон : Айлант, 2003. 120 с.

Допоміжна

1. Польовий А.М. Практикум з сільськогосподарської метеорології / Польовий А.М., Божко Л.Ю., Ситов В.М., Ярмольська О.Є. Одеса, 2002. 400 с.
2. Божко Л.Ю. Агрометеорологічні розрахунки і прогнози: Навчальний посібник. Київ : КНТ, 2005. 216 с.
3. Михайленко М.М. Основи агрометеорології. Київ : Вища школа, 1982. 190 с.
4. Неприятливі метеорологічні умови в землеробстві: захист від них культурних рослин / За ред. І.Д. Примака. Київ : Кондор, 2006. 314 с.
5. Агрометеорологія. Методичні вказівки до лабораторних занять для студентів з ОКР «Бакалавр» напряму підготовки 6.090101 «Агрономія» / Л.В. Тодорова, Л.А. Покопцева, Н.Г. Нежнова. Мелітополь : ТДАТУ, 2013. 51 с.

Інформаційні ресурси

1. <https://moodle.chnu.edu.ua/course/view.php?id=2501>
2. Вікіпедія – вільна енциклопедія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
3. Український гідрометеорологічний центр [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.meteo.gov.ua/>

Детальна інформація щодо вивчення курсу

«Основи агрометеорології»

висвітлена у робочій програмі навчальної дисципліни

<https://geoukr.chnu.edu.ua/media/5n3fcdox/rp4-osnovy-ahrometeorolohii-2025.pdf>